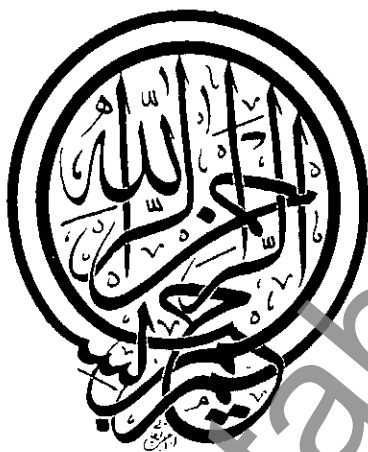

شرح مختصر منشور حقوق و مسئولیت‌های زنان در نظام
جمهوری اسلامی ایران

زهرا آیت‌اللهی

سرشناسه: آیت‌اللهی، زهرا، ۱۳۳۹-
 عنوان قرارداد: ایران، قوانین و احکام
 عنوان و نام پدیدآور: شرح مختصر منشور حقوق و مسئولیت‌های زنان
 در نظام جمهوری اسلامی ایران/ مؤلف زهرا آیت‌اللهی
 مشخصات نشر: تهران: شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده، روابط عمومی، ۱۳۹۱
 مشخصات ظاهری: ۲۵۲ص؛ ۵/۱۴×۲۱/۵ س.م.
 شابک: ۷۵۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۹۶۴-۸۴۳۵-۰۵-۹
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
 موضوع: زنان--وضع حقوقی و قوانین--ایران
 شناسه افزوده: شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده، روابط عمومی
 رده کنگره: KMH ۵۱۷/۵۹۶/۳۷ ش ۱۳۹۱
 رده بندی دبیری: ۳۴/۵۵۰۰۳۴
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۹۱۳۴۳
 تاریخ درخواست: ۱۳۹۱/۶/۲۱
 تاریخ پاسخگویی: ۱۳۹۱/۶/۲۹
 کدپیگیری: ۲۹۱۲۲۵۸

عنوان: شرح مختصر منشور حقوق و مسئولیت‌های زنان در نظام جمهوری اسلامی ایران

مؤلف: زهرا آیت‌اللهی

صاحب امتیاز: شورای فرهنگی - اجتماعی زنان و خانواده

صفحه‌آرا: طاهره توکلی

طراح جلد: طاهره توکلی

ویراستاران: هاله حسینی اکبر نژاد و حوریه حسینی اکبر نژاد

حروفچین: مصطفی رضایی

ناشر: روابط عمومی شورای فرهنگی - اجتماعی زنان و خانواده

سال نشر: تابستان ۱۳۹۱

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۱

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

تذکر: حق چاپ، تکثیر و انتشار محفوظ است.

آدرس: تهران - خیابان شهید دکتر مفتاح - روبروی ورزشگاه شهید شیرودی - خیابان

اردلان - شماره ۶ - دبیرخانه شورای فرهنگی - اجتماعی زنان و خانواده - کدپستی ۱۵۸۳۹۱۷۱۵۴

تلفن: ۸۸۳۱۹۸۹۱-۴ دورنویس: ۸۸۳۲۰۱۰۸

www.iranwomen.org

Email: ravabetomomi@saef.ir

چاپ زیتون : ۶۶۶۲۰۵۸

آدرس چاپخانه: قسم خیابان امام خمینی خیابان شهید زین الدین چهل و پنج متری مدرس سبزی جنوبی

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۵
مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی.....	۷
منشور حقوق و مسئولیت‌های زنان در نظام جمهوری اسلامی ایران.....	۹
اصول و مبانی.....	۱۳
بخش اول: حقوق و مسئولیت‌های فردی زنان.....	۱۵
بخش دوم: حقوق و مسئولیت‌های خانوادگی زنان.....	۱۷
بخش سوم: حقوق مسئولیت‌های اجتماعی زنان.....	۲۰
قانون حمایت از حقوق و مسئولیت‌های زنان.....	۳۳
شرح منشور حقوق و مسئولیت‌های زنان در نظام جمهوری اسلامی ایران.....	۳۵
حقوق و مسئولیت‌های فردی.....	۳۷
حقوق و مسئولیت‌های خانوادگی.....	۵۳
فصل اول: دختران در خانواده.....	۵۴
فصل دوم: تشکیل و تداوم خانواده.....	۶۰
فصل سوم: انحلال خانواده.....	۹۲
حقوق و مسئولیت‌های اجتماعی.....	۱۰۵
فصل اول: حقوق و مسئولیت‌های راجع به سلامت جسمی و روانی.....	۱۰۷
فصل دوم: حقوق و مسئولیت‌های فرهنگی.....	۱۲۳
الف: فرهنگ عمومی.....	۱۲۴

ب: آموزش..... ۱۴۵

ج: پژوهش..... ۱۵۷

فصل سوم: حقوق و مسئولیت‌های اقتصادی..... ۱۶۳

الف: خانواده‌گی..... ۱۶۵

ب: اشتغال..... ۱۸۳

فصل چهارم: حقوق و مسئولیت‌های سیاسی..... ۱۹۹

الف: سیاست داخلی..... ۲۰۱

ب: سیاست بین‌المللی..... ۲۱۳

ج: امور دفاعی و نظامی..... ۲۲۳

فصل پنجم: حقوق و مسئولیت‌های قضایی..... ۲۳۱

مقدمه:

ارائه دیدگاه نظام جمهوری اسلامی ایران به صورت سندی رسمی در زمینه حقوق زنان در ابعاد مختلف ضرورتی بود که بارها مسئولان به آن تأکید ورزیده بودند. این سند می‌توانست منشأ وفاق و وحدت نظر و عمل مسئولان نظام اسلامی در همه برنامه‌ریزی‌ها قرار گیرد و نیز در سطح بین‌الملل نشانگر دیدگاه جمهوری اسلامی ایران باشد تا در پرهیز از انفعال نسبت به الحاق به اسناد بین‌المللی پیرامون حقوق زنان که بر مبنای نگرش‌های فمینیستی تهیه شده بود، دیدگاه متعالی اسلام را عرضه نماید.

از این رو شورای فرهنگی اجتماعی زنان از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۳ این سند را آماده نمود. در تهیه این پیش‌نویس گروه‌های متعددی از بانوان صاحب‌نظر حقوقی، فقهی و نیز متخصصان علوم مختلف پزشکی، تربیت بدنی، جامعه‌شناسی، روان‌شناسی و... همکاری داشتند.

پس از تهیه پیش‌نویس اولیه، متن آن برای مراکز و افراد مختلفی ارسال شد و بر اساس نقدها و نظرهای آنان اصلاحاتی در آن انجام پذیرفت سپس در جلسات متعدد شورای فرهنگی اجتماعی زنان، مشاوران امور بانوان وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های مختلف نظرات اصلاحی خویش را ابراز نمودند. پس از اصلاحات جدید متن آماده شده یک بار دیگر توسط کارگروه تخصصی متشکل از خانم‌ها منیره نوبخت، کبری خزعلی، فاطمه بداعی، بتول محتشمی، زهرا آیت‌اللهی و نیز جناب آقای دکتر حکمت‌نیا

مورد بررسی قرار گرفت. سپس در صحن علنی شورای عالی انقلاب فرهنگی مطرح و به تصویب نهایی این شورا رسید و مصوبه رسمی نظام جمهوری اسلامی ایران گردید. سپس برای تحکیم جایگاه این سند در مجامع بین‌المللی، مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۸۵ متن آن را همراه با دو ماده و یک تبصره به صورت قانون تصویب نمود.

پس از تدوین و تصویب منشور حقوق و مسئولیت‌های زنان در نظام جمهوری اسلامی ایران، از آنجا که هر یک از بندهای منشور فوق دارای نکات ویژه‌ای بود که با نگاه سطحی و زودگذر مورد توجه قرار نمی‌گرفت. این ضرورت احساس شد تا کتابی تدوین شود تا مقصود از عبارات موجود در هر ماده را شرح مختصر دهد، از این رو مجموعه حاضر تدوین شد. به امید آنکه خداوند حکیم این گام کوچک را در راستای تحقق عینی قوانین نورانی اسلام در مورد زنان در داخل کشور و ارائه دیدگاه متعالی این دین جامع و جاودانه، در جهان بپذیرد و با باری ساین دلسوزان با اخلاص، این نهال به درختی پر بار منتهی گردد.

مصوبه پانصد و چهل و ششمین جلسه مورخ ۱۳۸۳/۶/۳۱

شورای عالی انقلاب فرهنگی

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۴۶ مورخ ۱۳۸۳/۶/۳۱ به پیشنهاد شورای فرهنگی و اجتماعی زنان منشور حقوق و مسئولیت‌های زنان در نظام جمهوری اسلامی ایران را به این شرح تصویب کرد:

مقدمه

منشور حقوق و مسئولیت‌های زنان در نظام جمهوری اسلامی ایران با الهام از شریعت جامع اسلام و نظام حقوقی آن و با تکیه بر شناخت و ایمان به خداوند متعال و با هدف تبیین نظام‌مند حقوق و مسئولیت‌های زنان در عرصه‌های حقوق فردی، اجتماعی و خانوادگی تدوین گردیده است. این منشور اهتمام بر تبیین حقوق و تکالیف زنان در اسلام داشته و مبتنی بر قانون اساسی، اندیشه‌های والای بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران و رهبر معظم انقلاب و با بهره‌گیری از سند چشم‌انداز ۲۰ ساله و سیاست‌های کلی نظام و با لحاظ قوانین موجود و خلأها و کاستی‌های آن و به منظور تحقق عدالت و انصاف در جامعه زنان مسلمان می‌باشد. این منشور با دیدی جامع و فراگیر تنظیم گردیده لذا مشتمل بر حقوق و تکالیف امضایی، تأسیسی و حقوق حمایتی و نیز حقوق مشترک بین همه انسان‌ها است.

ماده واحده

منشور حقوق و مسئولیت‌های زنان در نظام جمهوری اسلامی ایران بر اساس بندهای ۱ و ۱۸ وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی به عنوان یک سند مرجع سیاست‌گذاری در امور فرهنگی و اجتماعی در ۳ بخش و ۵ فصل و ۱۴۸ بند در جلسه شماره ۵۴۶ مورخ ۸۳/۶/۳۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب شد و کلیه دستگاه‌های ذیربط مکلفند برحسب وظایف دستگاهی و سازمانی جهت سیاست‌گذاری، اتخاذ تدابیر قانونی، تصمیمات و برنامه‌ریزی راجع به زنان، قواعد و اصول مندرج در این منشور را رعایت نمایند. این منشور مبنای معرفی و تبیین جایگاه زن در نظام جمهوری اسلامی ایران در مجامع بین‌المللی نیز قرار می‌گیرد.

تبصره: شورای فرهنگی و اجتماعی زنان مکلف است هر دو سال یکبار پس از تصویب این منشور، نسبت به ارزیابی وضعیت زنان ایران اقدام نموده و گزارش ارزیابی در خصوص پیشرفت‌های موجود در راستای تحقق آن و همچنین موارد نقض حقوق زنان را به شورای عالی انقلاب فرهنگی منعکس نماید.